

Bijlage 2 'Werkwijze gemeente Rheden'

Bij: B&W advies TONK, ontleend aan B&W besluit gemeente Rheden

Voor: B&W d.d. 30 maart 2021

Vooraf

De gemeente staat aan de lat om uitvoering te geven aan de TONK. Eerste stap daarin is het vaststellen van beleidsregels. Tweede stap is het inrichten loket voor aanvragen, inclusief de bijbehorende backoffice.

Keuzemogelijkheden

Welke kosten komen in aanmerking?

De TONK is met name bedoeld voor woonkosten. Zowel huur, aflossing hypotheek, hypotheekrente en kosten voor nutsvoorzieningen, gas, water en licht worden hieronder gevat. Ook andere vaste lasten zouden meegenomen kunnen worden, bijvoorbeeld de zorgverzekering.

Vaste lasten: Er is beperkt budget beschikbaar om uit te keren. We kiezen om alleen te kijken naar de primaire woonlasten (huur en hypotheek). We verwachten dat we, gelet op het budget, maar een beperkte tegemoetkoming kunnen uitbetalen. Inwoners hoeven op deze manier minder gegevens aan te leveren en de uitvoeringstijd (en kosten) worden daarmee ook beperkt. Anderzijds is door de beperkte middelen bij 300 geschatte aanvragen (waar de gemeente Rheden vanuit gaat; MJ) slechts een beperkte compensatie van woonlasten mogelijk. Bij 300 aanvragen staat het budget een maximale uitkering per huishouden toe van € 750,00 bij lage woonlasten en € 1.250,00 bij hoge woonlasten. Voor het bepalen van de hoogte van de uitkering wordt een staffel gebruikt. Er wordt gekeken naar het percentage van het inkomen dat de inwoner kwijt is aan de woonlasten. De uitkering zal in veel gevallen ontoereikend zijn om te voorzien in de feitelijke woonlasten over 6 maanden. Het doel (voorkomen dat men in problemen raakt met betaling vaste lasten) zal niet altijd worden bereikt.

Maximaal bedrag: Er is beperkt budget beschikbaar om uit te keren. We kiezen er daarom voor een maximum bedrag per inwoner beschikbaar te stellen. Het bedrag wordt gebaseerd op het percentage van het inkomen dat inwoners kwijt zijn aan de primaire woonlasten. Wanneer inwoners een beperkt percentage van de inkomsten kwijt zijn aan de woonlasten, wordt geen of een lage vergoeding verstrekt. Bij een hoger percentage wordt een hogere vergoeding verstrekt. Deze staffel staat uitgewerkt in de beleidsregels. Uitgaande van ca. 300 aanvragen is er, afhankelijk van de hoogte van de woonlasten, € 750,00 of € 1.250,00 per huishouden beschikbaar.

Welke inwoners komen in aanmerking?

De TONK is bedoeld voor inwoners die door de huidige omstandigheden als gevolg van het coronavirus te maken hebben met een onvoorzienbare en onvermijdelijke terugval in hun inkomen, die daardoor noodzakelijke kosten zoals woonlasten niet meer kunnen voldoen en waarvoor andere regelingen niet of onvoldoende soelaas bieden.

Criteria: We stellen de TONK beschikbaar voor alle inwoners die voldoen aan de criteria uit de Participatiewet. Dit betekent niet dat inwoners een uitkering moeten hebben, maar dat dezelfde uitsluitingsgronden worden gehanteerd als bij de Participatiewet. De specifieke regels voor bijzondere bijstand (bijvoorbeeld draagkracht) zijn niet van toepassing.

Vermogenstoets: Er is een beperkt budget beschikbaar voor de uitvoering van de TONK. We kiezen daarom voor een vermogenstoets om de tegemoetkoming daar te krijgen waar deze het meest nodig is. We verwachten veel aanvragen van ondernemers. We kiezen voor een hogere vermogensnorm dan wordt gehanteerd in de Participatiewet, te weten €30.000.

Inkomensdaling: We gaan uit van een inkomensdaling van 25%. Referentie is januari 2020 in vergelijking met januari 2021. We verwachten dat een kleinere inkomensdaling is op te vangen, doordat inwoners niet al hun inkomen kwijt zijn aan vaste lasten.

Hoe zwaar wordt er getoetst en hoe vindt de uitvoering plaats?

Maatwerkbedrag of forfaitair: We beschikken over beperkte middelen. We willen uitvoering en uitbetaling graag in balans houden. We kiezen voor een forfaitair bedrag. Dit legt minder druk op de uitvoering en er kan snel beschikt worden. Zoals aangegeven, komt het forfaitaire bedrag mogelijk niet tegemoet aan het feitelijke 'tekort voor woonlasten' bij de aanvrager.

Toetsing: De bedragen die worden uitgekeerd, zijn beperkt. We kiezen daarom ook voor een beperkte toetsing, zowel vooraf als gedurende de looptijd van de tegemoetkoming. Wijzigingen in de situatie van de inwoner worden niet meegenomen in de beoordeling. We kijken dus niet of de TONK-uitkering moet worden aangepast wanneer de situatie van een inwoner wijzigt.

Achteraf zal steekproefgewijs getoetst worden.

De aanvragen TONK worden in behandeling genomen en worden getoetst aan de hand van de vastgestelde beleidsregels.

Ook zal aandacht worden besteed aan de armoede- en schuldenproblematiek bij aanvragen TONK.

Via omscholings- en re-integratiemogelijkheden, minimaregelingen en/of schuldhelpverlening wordt de positie van de aanvragers waar mogelijk verbeterd.

Evaluatie

De regeling heeft betrekking op de periode 1 januari 2021 tot en met 30 juni 2021. Het budget wordt toegevoegd aan het gemeentefonds. Er wordt vanuit het Rijk niet gevraagd om een aanvullende verantwoording, anders dan de verantwoording van de bijzondere bijstand zoals nu die al geldt. We zullen zelf de regeling wel apart registreren en meenemen in de managementrapportage van de Participatiewet.